

Sygn. akt III AUa 856/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Krystyna Smaga
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda (spr.) SA Bogdan Świerk
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 12 grudnia 2012 r. w Lublinie

sprawy S. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 5 lipca 2012 r. sygn. akt VII U 1855/12

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

III AUa 856/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Lublinie zmienił decyzję pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. i ustalił wnioskodawcy S. G. prawo do emerytury od dnia 28 października 2011 r.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach i rozważaniach prawnych:

Wnioskodawca S. G. ur. dnia (...), niepracujący, złożył w dniu 21 września 2011 roku wniosek o emeryturę. Do wniosku dołączył m.in. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawione przez Spółdzielnię (...) w P. dniu 10 stycznia 2003 roku, stwierdzające, że w okresie od 1 marca 1976 roku do 31 stycznia 1992 roku pracował w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Organ rentowy nie uwzględnił powyższego okresu

pracy, ponieważ w świadectwie wskazano przepisy resortowe, nieodpowiadające stanowisku pracy powołanemu w świadectwie pracy w szczególnych warunkach.

W toku postępowania sądowego wnioskodawca wnosił o uznanie za pracę w szczególnych okresu zatrudnienia w latach 1976-1992 w Spółdzielni (...) w P..

Sąd Okręgowy dopuścił dowód z przesłuchania w charakterze strony S. G., dowód z zeznań świadków T. P. i S. M. oraz akt osobowych wnioskodawcy.

W oparciu o te dowody Sąd Okręgowy ustalił, że S. G. był zatrudniony w Spółdzielni (...) w P. w okresie od 1 marca 1976 r. do 31 stycznia 1992 r. jako kierowca i od 7 lipca 1992r. do 31 grudnia 2002r. - na stanowisku kierowcy i palacza c.o. W spornych latach 1976-1992 wnioskodawca kierował samochodem marki S. powyżej 3,5 tony, którym rozwoził na terenie P. napoje gazowane produkowane przez spółdzielnię i piwo. Rozładunkiem samochodu zajmował się konwojent a wnioskodawca często pomagał w rozładunku. Ponadto do jego obowiązków należało jedynie w sklepach prywatnych wystawienie faktury i pobranie pieniędzy, co zajmowało około 15 minut.

W latach 1992-2002 wnioskodawca nadal pracował na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony wykonując te same czynności co uprzednio oraz pracował na stanowisku palacza c.o. Obsługiwał kocioł parowy pod ciśnieniem 0,5 atmosfery - był to piec węglowy zasypowy ze stałym rusztem, służący do gotowania syropów.

W ocenie Sądu Okręgowego praca wykonywana w latach 1976-1992 wynosi ponad 15 lat i była pracą w szczególnych warunkach.

Sąd zważył nadto, że również praca wykonywana w latach 1992- 1999 na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego i palacza c.o. była pracą w szczególnych warunkach, jednak do uprawnień emerytalnych wystarczy zaliczenie jedynie okresu, na który skarżący ma wystawione świadectwo pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy obdarzył wiarą zeznania zarówno wnioskodawcy jak i świadków gdyż są one spójne, logiczne, wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają. Sąd zważył, że świadkowie są osobami zatrudnionymi w tym samym czasie i pracującymi bezpośrednio z wnioskodawcą.

Opierając się na przeprowadzonych w toku postępowania dowodach osobowych oraz aktach osobowych, świadectwie pracy w szczególnych warunkach i świadectwie pracy Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca w spornym okresie pracował w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie, przywołując treść przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 roku Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Zgodnie treścią art. 184 tej ustawy i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz.43 ze zm.) mężczyznom urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat, mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat oraz okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący 15 lat, nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego i rozwiązali stosunek pracy.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od 1 marca 1976 r. do 31 stycznia 1992 r. wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony. Według wykazu A działu VIII pkt. 2, stanowiącego załącznik do cyt. rozporządzenia, prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony są pracami wykonywanymi w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze powyższe przepisy i po dokonaniu ustaleń, że wnioskodawca pracował łącznie ponad 15 lat w warunkach szczególnych Sąd Okręgowy ustalił skarżącemu prawo do emerytury od dnia 28 października 2011 roku tj. od dnia ukończenia przez wnioskodawcę 60 lat, bowiem spełnił wszystkie warunki wymagane ustawą.

Z tych względów i na mocy art.477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

- 1) naruszenie prawa materialnego tj. art. 184 ust. 1 pkt 1, art. 32 ust. 1-2 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2 ust. 2 i § 4 ust. 1 pkt 3 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. poprzez przyznanie prawa do emerytury osobie niespełniającej przesłanki 15 lat pracy w warunkach szczególnych;
- 2) sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony – przez okres wynoszący ponad 15 lat;
- 3) naruszenie prawa procesowego przez przekroczenie wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów.

Powołując powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Apelujący wywodził, że ustalenia Sądu Okręgowego pozostają w sprzeczności z treścią zeznań wnioskodawcy jak i przesłuchanych w sprawie świadków, z których jednoznacznie wynika, że S. G. nie wykonywał pracy kierowcy w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż w spornym okresie pomagał przy rozładunku, w niektórych sklepach wystawiał faktury i pobierał pieniądze za towar, które odwoził do kasy spółdzielni. Nadto akta osobowe żądane przez Sąd Okręgowy dotyczą innego okresu zatrudnienia a Sąd nie zażądał akt właściwych.

W ocenie pozwanego brak podstaw do przyjęcia, że wnioskodawca udowodnił wymagany 15-letni okres pracy w warunkach szczególnych, zatem nie nabył prawa do emerytury.

Z tych względów organ rentowy uznawał apelację za uzasadnioną.

Z uwagi na fakt, iż akta osobowe, na których m.in. Sąd Okręgowy opierał swoje ustalenia, dotyczą odbywania przez S. G. nauki zawodu w okresie od 25 września 1968 r. do 28 czerwca 1971 r., zatem nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd Apelacyjny uznał za konieczne uzupełnienie postępowania dowodowego i dopuścił dowód z akt osobowych wnioskodawcy za okres zatrudnienia od 1 marca 1976 r. do 31 stycznia 1992 r. w Spółdzielni (...) w P..

Z akt tych wynika, że wnioskodawca został zatrudniony w spółdzielni od 1 marca 1976 r. w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego dostawczego a już w dniu 2 marca 1976 r. została zawarta z nim dodatkowa umowa na załadunek i rozładunek towarów, za które to czynności otrzymywał on stawkę dniówkową w wysokości 30 zł. W umowie z dnia 1 marca 1981 r. wysokość stawki wzrosła do kwoty 40 zł dziennie a w umowie z dnia 23 marca 1982 r. do kwoty 72 zł dziennie.

Wnioskodawca nie kwestionował dokumentów zawartych w aktach osobowych, toteż Sąd Apelacyjny obdarzył je wiarą. Dokumenty te były sporządzane na bieżąco, zatem odzwierciedlają rodzaj czynności wykonywanych przez skarżącego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego o ile wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania zasługuje na uwzględnienie.

Przed wszystkim Sąd Okręgowy całkowicie pominął dokumentację znajdującą się w aktach osobowych wnioskodawcy i bezpodstawnie ustalił, że podczas zatrudnienia w spółdzielni skarżący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, jedynie pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Sąd bezpodstawnie obdarzył wiarą zeznania świadków T. P. i S. M., którzy zeznali, że wnioskodawca pracował wyłącznie jako kierowca. Przeczą temu zeznania samego wnioskodawcy, który stwierdził, że przewożone butelki rozładowywał wspólnie z konwojentem a w małych sklepikach wystawiał faktury i pobierał pieniądze (k.28).

Nie można zgodzić się z wnioskodawcą, który w toku rozprawy apelacyjnej wyjaśnił, że jedynie pomagał przy rozładunku niepełnosprawnemu konwojentowi. Z akt osobowych skarżącego wynika, że otrzymywał on dodatek za załadunek i rozładunek towarów, zatem wykonując te prace nie działał on wyłącznie z chęci odciążenia osoby niepełnosprawnej ale wykonywał swoje zwykłe obowiązki, za co otrzymywał dodatkowe wynagrodzenie.

Rację ma zatem apelujący zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., gdyż Sąd ten nie ocenił wiarygodności i mocy dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

W tej sytuacji słuszny jest też zarzut naruszenia prawa materialnego tj. art. 184 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy w zw. z § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia. Wnioskodawca nabyłby prawo do emerytury, gdyby wykonywał prace w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat, przy czym praca ta musiałaby być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Skoro skarżący łączył pracę kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony z inną pracą, nie będącą pracą w warunkach szczególnych, to nie można przyjąć, że praca w charakterze kierowcy była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy. W tej sytuacji nie spełnił on jednej z przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury. Przesłanki wymienione w art. 184 ust. 1 i 2 cyt. ustawy muszą być spełnione łącznie, zatem brak jednej z nich oznacza niemożność nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Dodać należy, iż uznany przez Sąd Okręgowy okres zatrudnienia wnioskodawcy w latach 1992- 1999 w charakterze kierowcy i palacza c.o. jest niewystarczający dla ustalenia prawa do emerytury.

Mając powyższe względy na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w trybie art. 386 § 1 k.p.c. i oddalił odwołanie jako niezasadne.